

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. VK-47

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS (A) IR LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS (B) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO ANTROSIOS DALIES VYKDYMO INSTRUKCIJA

1. Lietuvių kalbos ir literatūros (A) ir lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino antrosios dalies vykdymo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato lietuvių kalbos ir literatūros (A) ir lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino antrosios dalies (toliau – VBE antroji dalis) datą ir laiką, VBE antrosios dalies medžiagą, VBE antrajai daliai reikalingas priemonės, VBE antrosios dalies eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. VBE antrąją dalį laiko kandidatai, kuriems Aprašo 17 punkto nustatyta tvarka leista laikyti VBE antrąją dalį.

4. VBE antrosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 10 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. VBE antrosios dalies medžiaga:

5.1. Kandidatui:

5.1.1. VBE antrosios dalies užduoties sąsiuvinis;

5.1.2. atsakymų lapas (A3 formato);

5.2. VBE antrosios dalies vykdytojui:

5.2.1. vokas su VBE antrosios dalies užduoties sąsiuviniais, atsakymų lapais ir tuščiu voku;

5.2.2. VBE antrosios dalies vykdymo protokolas (2 egz.);

5.2.3. VBE antrosios dalies vykdymo reikalavimai.

6. VBE antrajai daliai reikalingos priemonės:

6.1. ne mažiau kaip vienas Dabartinės lietuvių kalbos žodynas ir (ar) vienas kompiuteris su elektroniniu žodynu kiekvienai 12 kandidatų grupei;

6.2. ne mažiau kaip vienas kompiuteris su elektronine lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija;

6.3. ne mažiau kaip vienas dvikalbis žodynas kiekvienai mokyklų tautinės mažumos mokomąja kalba trijų kandidatų grupei;

6.4. ant stalo prie žodynų, kompiuterio su elektroniniu žodynu, kompiuterio su elektronine lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija turi būti gerai matomos kortelės su užrašais: prie dabartinės lietuvių kalbos žodynų turi būti užrašyta „Dabartinės lietuvių kalbos žodynai“, prie kompiuterio su elektronine lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija turi būti užrašyta „Elektroninė lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija“, prie dvikalbių žodynų turi būti užrašyta „Dvikalbiai žodynai“;

6.5. reikalavimai kompiuteriams (ne mažiau kaip du kompiuteriai kiekvienai 12 kandidatų grupei):

6.5.1. prijungta kompiuterinė pelė;

6.5.2. įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.5.3. įdiegta programinė įranga PDF formato byloms atverti, pvz.: „Adobe Acrobat Reader“, „Foxit Reader“ arba kita lygiavertė;

6.5.4. sukurtas naujas vartotojas, turintis prieigą tik prie elektroninės lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatijos;

6.6. kompiuteriai turi būti visiškai atjungti nuo kompiuterių tinklo, neturėti interneto prieigos;

6.7. stalai kompiuteriams turi būti pastatyti reikiamu atstumu vienas nuo kito patogiai kandidatams pasiekiamoje vietoje, kurioje būtų užtikrinamas energijos šaltinis;

6.8. kiekvienas kandidatas iš viso gali naudotis kompiuteriu, kuriame yra elektroninė lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija, ne ilgiau kaip 20 min.;

6.9. kompiuteriu, kuriame yra Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, kandidatas gali naudotis neribotą laiką.

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

7.1. rašymo priemonės (pieštukas, juoda ar mėlyna spalva rašantis (-ys) rašiklis (-ai));

7.2. dabartinės lietuvių kalbos žodynai (popierinis ir elektroninis variantas kompiuteryje);

7.3. elektroninė lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija;

7.4. dvikalbiai žodynai mokyklų tautinių mažumų mokomąja kalba kandidatams.

8. VBE antrosios dalies eiga:

8.1.	8.45 val.	Lentoje užrašytas VBE antrosios dalies pradžios ir pabaigos laikas. Kandidatai sėdi nurodytose vietose.
8.2.	8.45–9 val.	<p>Vykdytojas pakviečia pirmąjį vykdymo protokole įrašytą kandidatą patvirtinti, kad vokas su VBE antrosios dalies užduoties sąsiuviniais nepažeistas (nėra kirpimo ar plėšimo žymių, apsauginė klijavimo juosta vientisos spalvos, be matomų simbolių). Jeigu vokas nepažeistas, kandidatas pasirašo nurodytoje vietoje abiejuose vykdymo protokolų egzemplioriuose. Vykdytojas pažymėtoje vietoje prakerpa voką, išima užduoties sąsiuvinį, atsakymų lapus ir tuščią voką atliktoms užduotims sudėti. Jei vokas pažeistas, kviečiamas vyresnysis vykdytojas.</p> <p>Vykdytojas išdalija užduoties sąsiuvinį ir atsakymų lapus protokole įrašytiems kandidatams.</p> <p>Vykdytojas nurodo kandidatams pasitikrinti, ar VBE antrosios dalies užduoties sąsiuvinuose ir atsakymų lapuose nėra tuščių lapų ir kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Esant brokui, kviečiamas vyresnysis vykdytojas.</p> <p>Kandidatai ant jiems skirtų atsakymų lapų viršelių tam skirtose vietose užsirašo savo identifikavimo kodą, vykdymo protokole nurodytą grupės numerį ir eilės numerį bei pasirašo. Kandidato identifikavimo kodas protokole ir ant atsakymų lapo turi sutapti. Pasirašo ant abiejų protokolo egzempliorių, skiltyje šalia savo vardo ir pavardės.</p> <p>Vykdytojas kandidatams perskaito VBE antrosios dalies vykdymo reikalavimus, nurodo VBE antrosios dalies trukmę.</p>
8.3.	9 val.	Vykdytojas skelbia VBE antrosios dalies pradžią.
8.4.	9–13 val.	<p>Kandidatai atlieka VBE antrosios dalies užduotis. Prireikus žodyno, kandidatas pakelia ranką ir, jei reikiamu žodynu ar kompiuteriu su elektroniniu žodynu nesinaudoja kitas grupės kandidatas, vykdytojas jį atneša ant kandidato stalo ar nusiunčia kandidatą prie stalo, ant kurio pastatytas kompiuteris su elektroniniu žodynu. Žodyną galima turėti ant stalo arba naudotis kompiuteriu su elektroniniu žodynu, kol jo prireiks kitam grupės kandidatui.</p> <p>9.30 val. vykdytojai ant kiekvieno nepanaudoto atsakymų lapo ir nepanaudotos VBE antrosios dalies užduoties puslapio užrašo „Nepanaudota“.</p>

		<p>Vėlavimo, išėjimo, tvarkos pažeidimo, rašiklio keitimo, naudojimosi kompiuteriu, kuriame yra elektroninė lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija, atvejus vykdytojas fiksuoja VBE antrosios dalies vykdymo protokole.</p> <p>10 val. vykdytojas paskelbia, kad kandidatai gali naudotis kompiuteriais su elektronine lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija, netrukdydami kitiems kandidatams. Kiekvienas kandidatas, kol iki VBE antrosios dalies pabaigos liks pusantros valandos, kompiuteriu galės naudotis vieną kartą ne ilgiau kaip 20 min. arba du kartus ne ilgiau kaip po 10 minučių. Jei kandidatas iki VBE antrosios dalies pabaigos likus pusantros valandos kompiuteriu nepasinaudojo ar pasinaudojo tik vieną kartą 10 min., jis kompiuteriu galės naudotis tik vieną kartą ir ne ilgiau kaip 10 min. tuo atveju, jei yra kompiuterio laukiančių kitų kandidatų.</p> <p>Esant poreikiui naudotis elektronine lietuvių kalbos ir literatūros chrestomatija, kandidatas pakelia ranką ir, jeigu kompiuteriu nesinaudoja kitas grupės kandidatas, vykdytojas arba leidžia nueiti iki kompiuterio, arba padeda nešiojamąjį kompiuterį ant kandidato stalo ir stebi, ar kandidatas nesinaudoja VBE antrajai daliai neskirta medžiaga. Vykdytojas vykdymo protokole pažymi, kiek laiko kandidatas naudojosi kompiuteriu.</p> <p>11.30 val. vykdytojas paskelbia, kad iki VBE antrosios dalies pabaigos liko pusantros valandos ir kiekvienas kandidatas kompiuteriu galės naudotis tik vieną kartą ir ne ilgiau kaip 10 min. tuo atveju, jei yra kompiuterio laukiančių kitų kandidatų.</p> <p>Priima atsakymų lapus ir užduočių sąsiuvinius iš anksčiau VBE antrosios dalies užduotis atlikusių kandidatų, pakartotinai patikrina, ar atsakymų lapų viršelių tam skirtose vietose užrašyti kandidatų identifikavimo kodai, grupės numeriai ir eilės numeriai sutampa su nurodytais vykdymo protokole, ar kandidato yra pasirašyta, ant užduočių sąsiuvinių užrašo kandidatų vardus ir pavardes, išleidžia kandidatus iš patalpos, įspėdamas, kad jie negali grįžti iki VBE antrosios dalies pabaigos.</p>
8.5.	12.30 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad iki VBE antrosios dalies pabaigos liko 30 minučių.
8.6.	12.45 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad iki VBE antrosios dalies pabaigos liko 15 minučių, ir įspėja, kad niekas negali išeiti iš patalpos iki VBE antrosios dalies pabaigos.
8.7.	13 val.	<p>Vykdytojas praneša kandidatams, kad VBE antroji dalis baigėsi.</p> <p>Paprašo kandidatų baigti darbą ir likti savo vietose, kol bus surinkti visi atsakymų lapai ir užklijuotas vokas.</p> <p>Surenka kandidatų atsakymų lapus, pakartotinai patikrina, ar atsakymų lapų viršelių tam skirtose vietose užrašyti kandidatų identifikavimo kodai, grupės numeriai ir eilės numeriai sutampa su nurodytais vykdymo protokole, ar kandidato yra pasirašyta, baigia pildyti vykdymo protokolus. Į tuščią voką įdeda kandidatų atsakymų lapus, vieną VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzempliorių, nepanaudotus užduočių sąsiuvinius, nepanaudotus atsakymų lapus, tuščius panaudotus vokus ir užklijuoja. Vyresniajam vykdytojui atiduoda užklijuotą voką, antrą VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzempliorių ir anksčiau iš VBE antrosios dalies patalpos išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius.</p> <p>Kandidatai išsineša savo užduoties sąsiuvinius.</p>

8.8.	13.30 val.	Kandidatai, anksčiau išėję iš VBE antrosios dalies vykdymo patalpos, tą dieną po VBE antrosios dalies gali atsiimti užduoties sąsiuvinį iš valstybinio brandos egzamino dalies centro administratoriaus.
------	------------	--
